تصوّف حقنده بر رساله

وقولهم اى وكما فى قولهم هو زيد عالم وهى هند مليحة
فان قيل كيف يصح الشان زيد عالم والقصة هند مليحة بدون عائد فى الخبر
هند مليحة
قلنا من جهة انه فى حكم المفرد اى الشان هذا الحكم والقصة هذه القصة ليتمكن متعلق بـ
الضمير زيادة تمكن زيد هذا على ما فى الاصل لينتظم مع قوله فضل تمكن فى ذهن السامع
الضمير المستتر لما والبارز للضمير وذلك ان السامع اى تمكن ما يعقبه فى ذهن السامع لاجل انه
من الضمير معنى حيث وجده مبهما غير عائد الى مذكور لا حقيقة ولا حكما بقى منتظرا لعقبى الكلام
وعلى اى حال يكون فيتمكن المسموع بعده اى بعد الضمير فضل تمكن فى ذهنه لحصوله بعد سبق شوق
طلب بناء على ان الانسان مجبول على التشوق الى معرفة المبهم وزيادة التلقى لما سبق اليه بعد
وهذا لا يستقيم فى مثل نعم رجلا اذ لا يعرف السامع ان هناك ضميرا الا بذكر النكرة فانى الاستطا
الفهم من الضمير معنى ومن ثم قيل ليتمكن متعلق بقوله وقولهم هو زيد عالم وهى هند مليحة فـ
بان فى قوله وهو اى قصد التمكن فى ذهن السامع فضل تمكن السر اى السبب الخفى الموعود فى التر
اى تقديم ضمير الشان بالاضمار حيث لم يقل فى تقديم ضمير الشان بالاظهار دلالة خفية على انه
مختص بضمير الشان وايضا فيه اشعار بذلك من حيث ان الذى تقدم الوعد ببيان سره هو السبب فى
تقديم الوعد ضمير الشان ورد بان التمكن المذكور وما يتفرع عليه فى الترام التقدم جار فى كل
شئ مظهر فالضمير فى تقديمه للضمير الذى وضع موضع المظهر اى مطلقا لكنه يجب ان يكون با
مستترا والبارز الموجود داخل فى السر المذكور قال الله تعالى قل هو الله احد وقال فانها لا تعمى الابصار
استشهاد على ان الفائدة هى تمكن ما يعقب الضمير فان ذلك انما يظهر اذا كان ما يعقبه فخما
بشانه ومراد تمكنه كما فى الايتين حتى لا يصلح ان يقال هو الذباب يطير النملة تسير او للتفخيم عطف
على قوله ليتمكن اهمل العلامة السكاكى هذا الوجه وحقه ان يذكر كما لا يخفى كما اى كالوضع فى قوله تعالى
انا انزلناه اى القرآن فى ليلة القدر وذلك ان فى الاضمار من غير ذكر لا حقيقة ولا حكما اى للمصدر
المغنية عن التصريح قال الشيخ فى دلائل الاعجاز عند تفصيل ما فى قوله تعالى وقيل يا ارض ابلعى ماءك و
اقلعى وغيض الماء وقضى الامر واستوت على الجودى من وجوه البلاغة ثم اضمار السفينة قبل
كما هو شرط الفخامة والدلالة على عظم الشان كما بوضع المضمر موضع المظهر متعلق بقوله
والمراد بالمظهر غير اسم الاشارة لما سبق وبالمضمر غير المتكلم لما سيأتى من قوله ويترك الحكاية
ليتمكن فى ذهن السامع نفسه اى نفس المظهر فضل تمكن يعنى ان هذا الوضع يفيد فضل
الذى اريد بالمظهر فى ذهن السامع نفسه بخلاف وضع المضمر موضع المظهر فانه يفيد تمكن
كما مر كما اى كوضع الشاعر فى قوله ان تسألوا الحق نعط الحق سائله والسيف مقروب
الظاهر موضع ضمير الغائب على ما سيأتى فى المتن والدرع محقبة والسيف مقروب عن بعو
ليتمكن نفسه فضل تمكن اقول فى الاصل اذا اريد تمكين ولا يخفى ما فى لبدل من الفضل
خال ٥
م

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الحمد لله الواحد بصفاته واسمائه
الاحد بذاته وكبريائه والصلوة على
من تجلى له بذاته مع جميع صفاته
بعد افنائه عن الكل محمد الذى اوتى
جوامع الكلم نبها طوائف الامم ويعلم
جميع الخلائق لطائف الحكم وعلى اله
واصحابه الذين كشفوا الحجب عن
جمال وجه الباقى باعلامه مراتب

ليكمل صح

2225

HACI MAHMUD EFENDİ Vakıf Kütüphanesi
E SİKT
Süleymaniye Kütüphanesi
Hacı Mahmud
3225
Yeni
Eski sayı

مراتب الحدوث والقدم اما بعد
اتفاق مجموع محققان بودر كه وصول
مقامات عليه وحصول علوم حقيقيه
كه خارج طور نظر واستدلالدر نتيجه
تقوى وعملدر كما قال الله تع واتقوا
الله ويعلمكم الله وقال رسول الله صلى
الله عليه وسلم من عمل بما علم ورثه الله
علم ما لم يعلم وهر مخلوق مكلفه لازمدر
كه نفسنى ذلت عبوديت ايله بله تا كه

ان اكرمكم عند الله اتقيكم وان العاقبة
للمتقين وقال تعالى هل يستوى الذين يعلمون
والذين لا يعلمون وغيرهن من الآيات

ربّنی عزّت ربوبیتیله بله کما قال رسول
الله صلی الله علیه وسلم من عرف
نفسه فقد عرف ربّه فی الحقیقه نفس
عبودیّت وذلّت وعدمدرکه خلعت
وجود ربوبیّت ایله کسوه لنوب ذلّت
وظلمتنی ضیا، نور وجود ایله وعدمیّتنی
پرتو نور ذات ایله بله کما قال تعالی
وما خلقت الجنّ والانس الّا لیعبدون
یعنی ما اظهرت اعیان الجنّ والانس

والانس بنور الوجود الّا لیعرفون
ذلّتهم وعبودیّتهم وعدمهم به حتّی یعرفونه
فی مشهد اعیانهم واوصافهم کما قال
تع کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف
فخلقت الخلق لان اعرف وانواع
معارف حضرت پیغامبر صلی الله تع
علیه وسلم متابعتسنه میسّر اولمز
ومتابعت ماده، متابعت معرفته
موقوفدر که قول وفعل وحالدر

وپیغامبره صلی الله علیه وسلّم قولنه
متابعت اولدر که ظلمت مورث کلمات
کذب وغیبت وبهتان وسائر کلمات
موذیه وما لا یعنی کبی لسان اوزره
جاری اولمیه واکر جاری اوله شول
کلمات جاریه اوله که سبب نورانیت
دل اوله تلاوت قران وادعیهٔ مأثوره
که رسول الله دن ثابت اولمشدر
صلی الله علیه وسلم وعباد خدای طا

طاعت خدایه ومتابعت رسوله صلی
الله علیه وسلم ترغیب کبی وتلاوت
وترغیبه قصد اولنه که لسان معبّر
ما فی البال والحال اولا باری قصور
وعجزنه معترف اولوب زار وکریان
اولوب حضرت خدادن کمال و
صدق مقال طالب اولا تا که کریمهٔ
یا ایها الذین امنوا لم تقولون ما لا
تفعلون کبر مقتا عند الله ان

تقولوا ما لا تفعلون ایله معاقب و معاتب
اولمیه و پیغامبره صلی الله علیه وسلم
فعلنه متابعت اولدرکه ظاهرینی
شرع شریفله مزین ایلیوب فرایض و
سنن و آدابه هیچ قصور ایتمیه
سعی ایده هر نه مقدار قصور ایدرسه
اول قدر نور و صفا و معرفتنه
نقصان واقع اولور و مؤمنلره بلکه
جمله مخلوقاته محتاج اولدقلری امورده

امورده معاونت ایلمک مورث نورانیت
دل و موجب رحمت و انعام خدا در
کما قال رسول الله علیه من الصلواة
اتمها ومن التحیات ایمنها ارحم ترحم انفق
انفق علیک خصوصا معاونت طائفه
درویشان و اهل ترک و عزلت که
انلرک فی الحقیقه غذالری و سبب
حیاتلری جناب حضرت خدایه توجه
و شواغل و موانع کونیه دن انقطاعدر

زیرا که حضرت حق سبحانه انلری کندو
مجتبی ایچون خلق ایلمشدر استر که دائما
جناب شریفنه متوجه اولوب اینهٔ
جمال نمای ذات وصفات اولالر
مولانا کوید مثنوی صاحب دل اینهٔ شش
رو بود حق از و در شش جهت ناظر بود
وانلره بشریت واسطه سی ایله اکل
وشرب ومسکن ولباسه توجه وتعلق
واقع اولور خصوصا اهل وعیال صاحبی

صاحبی اولنلره بو اموری طلب وتحصیل
فرض اولوب امور مزبوره یه توجه
وتعلق لازم اولور وبقدر تعلق اینهٔ
دل غبار ظاهر اولور وبقدر غبار
شهود جمالدن دور اولوب منکسر
القلب اولورلر انا عند المنکسرة قلوبهم
لاجلی مقتضاسنجه شرف عندیتدن
ترقی ایدوب شهود وعیان اصلی
لرینی طالب اولورلر که حب الوطن

من الایمان وصف ذاتیلریدر مولانا
کوید مصرع کسی کو دور ماند از اصل
خویش ه صاحب دولت که حضرت
حقک توفیق ایدب بو طایفهٔ شریفه
نک امورنه ساعی وکافی اوله انلروک
معانی واسرار وانوارندن نصیب
تمام واصل اولوب زمرهٔ مرشدیندن
اولور زیرا که انلروک احیاجلری
وغبارلری دفع اولنجه آیینهٔ جمال نمای

بازجوید روزکار وصل خویش

کسی کو دور ماند از اصل خویش
... ایله او دور ومنفصل اولاکندو
... بازجوید روزکار وصل
... روزکار ... کیرو استر کندینک وصل
... یعنی انفصال وتنزلاتدن حاصل
... محو اولب روز ازلده کندونک
... وصل وجود حقیقی ایله
... اولمق اشتغل چکردکت
... منفصل اولب
... سندن ایسترکه میوه سنه
... دوشه وکندی وجودی محو اولب
... اولب چکردکت وجود اوله
... وجود ایله متحقق وموجود اوله
... ایله متحقق اولمانجه قرار ایلمز
... استعدادینه اصلینک غیری
... وایله فساد اولا فساد
... استعداد حسبنجه اصلندن دور
... اولرمنه

نمای دوست اولب شهود وعیان
اصیللرینه واصل اولورلر پس کویا
مرد کفایت کننده موصل وهادی و
مرشد اولمش اولور وپیغامبر صلی
الله علیه وسلم حالی متابعت اولدر که
باطن پیغامبر صلی الله علیه وسلم
باطن متابع وطالب موافق اولب
اخلاق ذمیمه دن تمام منزکی واخلاق
حمیده ایله محلی اوله که متابعت قولی و

روی مقصود که شاهان ...
طلبند یعنی روی مقصود ...
بخش وملکت وشوکت ...
آنکه پادشاهلر دعا ایله طلب ...
منظهرش آیینهٔ طلعت ...
است یعنی مشار الیه روی مقصود ...
ایچون سبب حصول ومحل ...
درویشلروک ظل حمایت ...
ده ابر غموم وهموم سوادن ...
وخروجی آیینه سیدر که ...
جمال نمای حضرت حقدر ...
ومتوجهین روی مقصود ...
کورنرلر منه

فعلی نك نتیجه سیدر و چون متابعت

سبب موافقت و مناسبت درمناسبت

خود نفس عرفان و مواستدر

چندانکه متابعت زیاده اوله کریمهٔ قل

ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله

موجبنجه حضرت حق نفس متابع و

طالبی محبوب ایدینوب محرم اسرار

واهل عرفان ایدر و چون معلوم

اولدیکی متابعت حضرت رسالت

رسالت صلى الله علیه وسلم معارف و

مراتب علیه دن برینه وصلت میسر

اولمازیلك کرك متابعت على الکمال

انده درکه دل متابع حضرت خدادن

غیری هیچ بر شیئه متعلق اولمیه همان

طریق الهیمان حضرت خدایه مرتبط

اوله و بو سعادته طریق بودرکه ابتدا

نام محبوبی ذکر ایلیه و نام محبوب ایدوکی

ملاحظه ایدب هیچ بر لحظه غافل اولمیه

نتیجه امتثال نواهیسندن اجتناب ایلك اوچنجی مرتبه سی مجموع ماسوادن اعراض اتمکدر

واوامرینه امتثال نواهیسندن اجتناب ایلك اوچنجی مرتبه سی مجموع ماسوادن اعراض اتمکدر

مشایخ کباردن بعضیلر دیدیلرکه دنیا حق تعالینك عدوسیدر و حق تعالی نك دوشمننه

اتمك موجب غضب و سبب زوال نعمتدر حقیقتده خیال بودرکه بو دنیایی دخی حذاقت

بر جیفه جیفه درکه کورمزمیسن عاقبتنی نیه منجر اولور طعام یرسن نجس اولور لباس کیرسین

اولور معمور ایدرسین خراب او

ودواب و مواشیسی تراب اولور

حکومتی زائل اولور امدی بو معنی

مزخرفاته غافل اولان مایل اولمز

دنیا هوا و نفسه خوش کلور و

دنیایه غافل اولانلر ظاهرینه بقو

الدانورلر و مغرور اولورلر لکن

اولنلر حباستنه نظر ایدرلر

ایدرلر و اکر سؤال ایدیلورکه بو

اوزره دنیادن اعراض اتمك نه

یوخسه نافله میدر دیسه اهل

قتنده زهد فرض در حلالدن

یعنی عبادته مستقیم قتنده

میته حکمنده در ضرورت اولمایه

اعتزلر و یدکلری وقت دخی د

ایرم جد قدر یرلر لکن حال حلال

ایدوب اعراض ایلمك بدلا الله عن

انلولم قتنده حلال دخی میته حکمنده در انلر حلالی بله حاجت مقداری تناول ا

زیاده اتمزلر و حرام بدلا الله قتنده آتش منزله سنده در قطعا تناول اتمزلر

دخی حرام کیتورمزلر و کندولری هلاك اولمغه راضی اولورلر حرامی تناول ا

اولمازلر

تادل عوض حديث نفس ذكر دوست

قلوب تمام متلذذ اوله ومجموع لذات

سوادن منقطع اولب دل على طريق

الوله حضرت خدايه مشغول اوله

واكراسته سه كه غيره محبت ايله تعلق

ايه قادر اوليه بو حالده سالكه مرتبۀ

مكالمه ومناجات ومشاهده اعطا

اولنور كه سويله حضرت حقه سويلر

ونظرات حضرت حقه نظر ايدركما

كما قال العارف المحقق ما نظرت شيئاً

الا ورأيت الله قبله مولانا كويده از

بس كه دوديه درخيالت دارم ° در

هرچه نظر كنم تومى پندارم ° ترجمه

جانانسنى صانكوريجك بو دل غناك °

هركيم كه كلا ديه غناكه برابر ° وبو مرتبه

ده سالكه حضورنيه غيبت حاصل اولب

ديه دل نور خدا ايله متنور اولب مشاهده

جمال الهى يه مستغرق اولور رأيت ربي بربي

---

٦ ٩ ٣٧

از بس كه دوديه درخيالت دارم
يعنى سنك جمالكى مثالكى نظر ديده
نظر ايلدم ... ايليوب جميع كائنات
سنك ذات وصفات وافعالك خيـ…
وعكس ايدكنى بلدكدنصكره كه ايكى
سنك خيالكده دورترم يعنى نور ديده
نظر ايله منور ايكى كوز ايله خيالات كا…
نظر ايدرم ° در هرچه نظر كنم تومى
يعنى هر خيال كه اكا نظر ايدرم سنك
ذات وصفات وافعالك ايدوكى
سنى بلورم وسندن بلورم وكور…
جنانكه مولانا كويد ° آن خيالاتى كه د…
اوليا است ° عكس مه رويان ب…
خدا است ° يعنى جميع كائنات نظرا…
الله ده نور خدا ايله منور دركه الله
السموات والارض وصورت حق
مصوردر كه ان الله خلق ادم على
صورته كه جميع كائنات ادم دن خارج دكلد…
الكابناء اهل عرفانه دام اوليب اكا…
كاه معتبر اولورلر وكاه دامن
خلاص اولمز لاملائكة ولا رسل
اولر ذى خود اولورلار
كما قال الله وما يكل نور
نبى لا قال ولا ملوكى
ولا قال الا اذكر
مز

حاصل اولور اشتغال ظاهری علاقهٔ
معنویه‌یه مانع اولمز زیرا که باطن و حقیقتی
نور خدا ایله منور اولوب پیوسته مشاهده
و مناجات حضرت ایله مشرف اولمغین
حواس ظاهره که فیضی باطن و حقیقتدن
الور نورانی اولوب اصلیله بر اولور
مخلوقاته نظر حضرت خالقه نظره
مانع اولمز مولانا کوید چون بمردم
از حواس بو البشر حق مرا شد

بمردم از حواس بو البشریه
چون تعلقات و تعینات بشریه
خلاص اولوب حقیقت و روحانیتی
حواس ظاهرهٔ بشریه‌دن سلخ
اولدم
مجرداته ملحق اولدم
ایدوب
حق مرا شد سمع و ادراک و بصر
نور حق ایله منور اولوب انواع
ادراکاتی آلت و جارحه‌یه نور
لا اله الا هو مدرکه اولدی
دل را نور حق تزیین بود یعنی
علی نور این بود و حواس ظاهره
باطله که نه بیورلمشدر
حس را خدا اعمائش خواند
پرستش کفت ضد ماش خواند
نور حقیقت منوره ایله بر نور و مبدل
کما قال تعالی یوم تبدل الارض
الارض والسموات و برزوا
الواحد القهار مدرکاتنی نور حق
ادراک ایلدی کما قال کنت سمعه
سمع به و بصره الذی یبصر به
التی یبطش بها و رجله التی یسعی
لسانه الذی یتکلم به چونکه
یعنی چونکه
من نیستم این دم ز هوست
من و ما رفع
اولوب
مظهر تجلی ذاته
اولدی
صفات حقه مبدل
حقیقتدر
هر که دم زد پیش
دم بو حال حضرت
اوکدن بو مقامدن
وجود حقانی موهوب اولدی که بو
بو حالدن بو مقامدن
یعنی هر کیم که بو حالدن بستر کافر اولدرکه
این دم کافر اوست
احوال ثابته و امور محققه
تکلم ایدوب
انکار ایدر

شد سمع و ادراک و بصر چونکه
من من نیستم این دم ز هوست هر که
دم زد پیش این دم کافر اوست بلوغ
سالک بو مرتبه‌دن کنایه‌در که ادراکات
و تصرفات معنویه‌یه قادر اولور نیته‌کیم
بلوغ ظاهری بشری ایله ادراکات و
تصرفات ظاهریه‌یه اقتدار اولور و
بو مرتبه‌یه واصل اولن سالکه اگرچه حال
حیوته وصلت تام حاصل اولور لیکن مقتضای

بشریت کاه کاه حجاب رقیق حاصل اولر

چون روح بدندن جدا اولا اتصال

یه مانع حاصل اولر ٭ مولانا کوید ٭

اتصال بی تکیف بی قیاس ٭ هست

رب الناس را با جان ناس ٭

اتصالی که نگنجد در کلام ٭ کفتنش تکلیف

باشد والسلام ٭ فقیر کوید ٭ اتصال

جان بجانان ان بود ٭ که اتصال

تن بجان هم ان بود ٭ نیست باشد

کیفیتسز وقیاسسز
بی تکیف بی قیاس ٭ کیفیتسز ... ٭
هست رب الناس را با جان ناس ٭
...اس ایله رب الناس ایچون ثابت
...اردر ٭ اتصالی که نگنجد در کلام ٭ بر اتصال
...ه صیغیه یعنی بر معنی که لفظ موضوعی
...یه ٭ کفتنش تکلیف باشد والسلام ٭
...معنی اتصالی لفظ ایله تعبیر تکلیف
...یعنی ما لا یطاق اولر خطادن سلامت
...اولونمه مقله در زیرا ازاینده
...وضع اولنمین معنی لفظدن استفاده
...ارکت بدر که عقل وهم وشیطاندر
...ضلالت در کما اشیر الیه بقوله تعالی
...ما اکتسبت حد آیة وصواب
...علی الاخلاص عمل صالحه مباشر
...تال عم من عمل بما علم ورثه
...علم ما لم یعلم منه

شدنی وصال جان بدن ٭ همچنان

است جان بی جانان بدن ٭ وچون

معلوم اولدیکه حصول محبت ووصول

مراتب علیه ذکر محبوب ایله حاصل

اولر بلکه افضل اذکار ذکر لا اله الا الله

در زیرا بو کلمهٔ شریفه نفی واثباتدن مرکبدر

یعنی نفی الهیت غیر واثبات الهیت حق

چون قلوب عوامه انتقاش صور

کونیه واسطه سیله نفی الهیت حق سبحانه

وتعالی عما وقع فی العقول والاوهام
واثبات الهیت غیر موهوم حاصل
اولمشدر اکا بناء ایمان تقلیدی و
ایمان تحقیقده بو کلمهٔ شریفه تکلیف
اولنمشدر که مفهوم شریفنی ملاحظه ایله
ذکره مداومت اولنه یعنی ذاکر هر باری که
لا اله الا الله دیر معنی لا معبود الا الله ملاحظه
ایلیوب نظر ذاکردن معبودیه غیر
قالقه بعده معنی لا مقصود لا محبوب الا

الا الله ملاحظه ایلیوب مقصودیه و
محبوبیته غیر رفع اولمق ایله محبت الله
دل سالکه استیلا ایدوب غیره
تعلق قومز و چون دل غیره تعلقدن
منقطع اولا ناچار حضرت حقه متعلق
اولر زیرا که جبلت و خلقت دل تعلق
اوزره در چون تعلق غیردن منقطع
اولا البته حضرت حقه متعلق اولر
وهمچنین دل دائم متکلم و سمیع و بصیردر

١٣

چون كويايى و شنوايى و بينايى دل
غيردن منقطع اولا پيوسته مشاهده
و مناجات حضرت حق ايله مشرف
اولب منبع الهام الهى اولر و بو مرتبه
ده ذكر صفة ذاتى دل اولر و حقيقة ذكر
كه حرف و صوتدن منزه ايدر جوهر دل
ايله بر اولر هستى موهوم ذاكر هستى حقيقى
مذكورده نيست اولب همان مذكور
قالور معنى لا موجود الا الله طلوع

طلوع ايدر و حقيقت لا مذكور الا الله
آشكارا اولر و چون دل مفقود و متيقنى
پرتو نور ذات ايله مشاهده ايلينه جميع
اشيا نظر دلده معدوم اولب كل شىء
هالك الا وجهه معنى سيله متحقق
اولر و كريمهٔ لمن الملك اليوم لله الواحد
القهار جمالندن كشف نقاب ايدر معنى
هو الاول و الآخر و الظاهر و الباطن
و هو بكل شىء عليم ظاهر اولر فنا

تسامع ايله شهادت قبول اولنان
نسبله موت و دخول و نكاح و وقف
طقوز قضيه ده تحليف اولنمادى
بودركه عنين ايله عذابدد آخره
نكاح و رجعت و فئ و ايلاء و
لعان و حدود و لا استكو اولنجه
شهادت ابنيه مسلمانك اوسه
وصايت ايله نسبه قبول اولور

في الله بقا بالله حاصل اولر يعني موت
حقيقي ايله كه تحفة المؤمن در متحقق
اولب حيوة حقيقي موهوب ومعوض
اولركه اول دخي تحفهٔ مؤمن در فليتأمل
فانه لطيف جدا كما قال رسول الله صلعم
الموت تحفة المؤمن وقال صلعم من
اراد ان ينظر الى ميت يمشي في الارض
فلينظر الى ابي بكر رضي الله عنه مولانا
كويد ○ مرده شو تا يخرج الحي صمد ز

متيه اول
○ شو تا يخرج الحي صمد ○ يعني
ن حق اخراج ايديجي مبدا اولدوغي
و مسند عالم ○ زنده زين مرده
آورد ○ بو ميت مختار اولن برحي
اظهار ايليه ○ كاركاه وكنج حق در
است ○ حضرت حقك مخزن كار
يعني قدرت وساير صفات كامله
بو قلقده وعدم اصلي و بطونده
در ○ غرهٔ هستي چه داند
چيست ○ يعني واراق ووجود
ضروري نه بلور كه عدم ندر يعني
نشأة اولي دن منسلخ وعدم
سيله متحقق اولنجه حضرت حق
اخرى ايله حيي ايدب آثار و
آثار ومؤثر ظاهر اولركما قال تعالى
دار الآخرة لهي الحيوان لو كانوا
منه

رجل وطى امراته في رمضان ثم سمع الاذان في حالة الجماع ...
فان الحركة بعد سماع الاذان يجب عليه الكفارة فان لم يتحرك فلا كفارة عليه فت
ولو اقتدى بالامام ولم يعلم انه زيدا وعمرا ويصح اقتداؤه ○ زيدا ثم علم انه عمرو ل
رجل اشترى بقرة على انها تتاج في بطنها ثم تبين ليس لها حمل فله الخيار تفريم
في البيع وعليه الفتوى ○ خلا

زنده زين مرده بيرون آورد ○ كاركاه
وكنج حق در نيستي است ○ غرهٔ هستي
چه داند نيست چيست ○ الحمد لله على
التوفيق والاتمام ○ والشكر
اولى الاحسان والانعام
تمت بعون الله الملك
المنان ○ وهو ولي
الانعام والا
حسان

رجل جامع امراته ولم يغسل
صلوة تكون كيف هذا الجواب
رجل جامع امراته ولم يغسل
رجل كافر جامع امراته ثم اسلم
ولم يغسل فصلى جائز لان ا
لا يجب عليه في حالة الكفر و
لا اسلام كذلك ○ هدايه
رجل وجد شاة او بقرة منه
وكان لا يعلم انها طاهرة
يأكل ان كان دار الاسلام
واقع

١٤

ومن الناس من يـ ... دسندر یعنی اوزی خاص بیم درکه حقیقتده عبادتن
اولسن بیم حصن تمدد باقی هر نه که وار غدایه محتاجدر اما فرشتهلر اکرچه غدای
یی بمزلر لکن تسبیح و تقدیس انلره غدا اولمشدر ونحن نسبح بحمدك ونقدس
هر نسنهنك بر مناسب غداسی اولور لاجرم انلرك غداسی تسبیح و تقدیس الدی
جزی به دیرکی قولی بودر که هر طاعتك جزاسی بهشتدر اما صومك جزاسی
بنم قتیم برله خلق لنب و بنم صفاتم برله متصف اولمق انك جزاسیدر زیرا که
ترکده هیچ نسنهنك صورتی حضرت عزته مناسب دکلدر الا الصوم که غدای
اتمکدر وحق تعالی خود غدادن منزهدر عیسی پیغمبر عم وحی اولدوکی
ترانی تجرد تصل الی یعنی حق تعالی ایدر یا عیسی آج اول تا که بنی کورهسن
تا بندن ازاد اول تا که بنم حضرتمه یتیشهسن واما زکی اول دخی ترکیه نفس
منی نفسنی پاك قلور حیوانیت صفاتنك تکوندن وحق تعالی صفاتیله متصف
زیرا که حیوانلر صفتی جمیع ادب یکسه ورمکدر امدی ادمینك جمیع اتمك صفت ملك
سندر که اکرسنه ورنجك الرساصفت حیوانی بیده مستغرق اکرلسین زکوع ورمك
یا که اول تلوندن پاك اولا نتکم بیورر خذ من اموالهم صدقة تطهرهم
موصوف الرنرا که حق تعالی
وتزکیهم بها وقتی که بونلره اولسا حق تعالی صفتیله فسنیسره للیسری
جود عطادر که وانما اعطی واتقی وصدق بالحسنی
تقوی و تصدیق صفتی عبد صفاتندن که اوله عبودیت در اما اعطاء
بخشیش حق تعالی صفاتندر کلدك امدی بش رکنك برسی حجدر واول اشارتده
ته رجوع اتمکه وبشارتدر اول بارکاه واصل اولمغا نتا که بیورر واذن
فی الناس بالحج یأتوك رجالا یعنی ای انسانیت شهرندن قرار دوتمش کیتمش وای
حیوانی سرانده مقیم اولمش بیچاره وای بزم وصالمز کعبسنده محروم قلمشده
بحر بو حیوانیت منزلنده مقامر دتاسن واول صفات ذمیمه شیطانی بندن بزه
اولاسن واول دشمنلر که ان من ازواجکم واولادکم عدوا لکم دنالرك
بیچه بودك حجابلیقدهسن واول نعیم دنیاوی بزکاربزن اوترو
شیطانك

عرفی وخو الله کرفتار اولاسن در علی صادقانه بو بندلری ارحل مردانه و
وقی وخانمانك ابق باغی اولمشدر انلره وداع ایله فانهم عدو لی الا
رب العالمین آیتی بو بندلرك صفتنده اوقی وبونلرك تعلقاتی تالوینه
وصدق توجه برله بو آیتله عمل ایله که وجهت وجهی للذی فطر السموات
والارض اندن صکره قدم اور بو یوله نجه بهانه دخی پاك اعتقادیله
کاللیه محکم قیل که انی ذاهب الی ربی سیهدین واول منازل و مراتب که طی
خوش کلور قدسی انلردن طشره نصیب نفس اثاره برلیشن قطع ایلمك
اول جونکم احرام طوته جق برده ارشاسن که اول قلبك حوالیده ایده ایاب
صوبیله غسل ایله و بشریت کسوتی طونندن تجرد اول بس عبودیت
احرامنی باغلو و عاشقانه بیتنك ار اندن معرفت عرفاتنه وجبل
عنایة حق و قدم بزم قویمز خرمنك خرمنده قواندن صکره مشعر الحرامده
شعارنی تا اکثر بس اول مقامده آرزولو مناسنه کل دیمکی صفت نفس
دع مجرد قربان ایله اندن صکره بو یوزك بزم وصالمز کعبسنده یوکالدکه
ونعالی جونکه استندك طواف قیل یعنی سنمدن کرو بزم دائم حرمه طواف
ایرق سنك ده ارایسك طواف اتما اندن اول حجرالاسود سنك کوکلکد
عین الله در اندن بزم عهدمزی تازه قیل بس اول مقامده مقام ابراهیـ
حلیت روحانیت مقاسنه کل اندن اکی رکعت تحیة المقام قیل یعنی عبودیت
واخماق اجون قلما بزم خدمتمزی اضطراب عشقدن ایله نسول سر
سرکردان عاشقلر کبی بس اندن بزم وصالمز کعبسنه کلك ملزوم اول و
ومن د اول خلقه کبی قبون آص وکندوکزی اجو کرکم خوف حجاب کندلکدن
وصال کندلکدن حاصل اولور اندن صکره بو آیت کریمه اوقی که

آمنا

Süleymaniye Kütüphanesi
Hacı Mahmud
3225
Eski

حكم بالبان البقر فانها ترءم من كل الشجر اي يجمع اصله القصد قال العلامة زمخ

انابق وروى تدتم الرم والقم الاكل روى عن علي بن ابي طالب رض انه قال لحم البقر داء ولبن

دواء وسمنها دواء وقال الفقيه ابو الليث يستحب للرجل ان يعرف من الطب قبل من العلم مقدار ما

يقوم ببدنه وقال كره بعض الناس الرقى والتداوي واجازه عامة العلماء فان ناس كره فقد احتج

بما روي عن ابن عمر رض انه قال لا يحمو المريض عما يشتهي فلعل الله يجعل شفاء في بعض ما يشتهي واما

من اجاز ذلك فاحتج بما روي عن اسامة ابن شريك قال شهدت النبي عم والاعراب يسئلونه هل

علينا ان نتداوى فقال تداوا عباد الله فان الله لم يخلق داء الا وضع له شفاء ولا يخفى ما في

... الاباحته من الضعف والحق ان التداوي مباح بالاجماع على ما نص عليه في الهداية فقد

... قول الرسول على مرو وفعله على ما روي انه عم لما جرح يوم احد داوى جرحه بعظم بال

... قطعة حصير احرقت واما التداوي بالحرام فقد قيل يكروه لقوله عم ان الله لم يجعل شفاءكم فيما

... عليكم قال الحافظ الدين الكردوي في كتاب الصيد من فتاواه اذا قال الطبيب لقد نفذ نافع ولحم

... اكله للتداوي لان الله تعالى حكيم لا يحرم شيئا حتى ينزع منافعه وقوله تعالى في الخمر منافع للناس

... منافع الاتقاط اذا راى السكران وقام من فيه وذبيح والكلب لو لحد يحس فيه مرة ذا ومرة

... راه انغظ وتاب والتعليل المذكور منظور فيه لانه يحل للعطشان شرب الخمر حالة الاضطرار على

... في الخانية ولولا ان فيه منفعة دفع العطش لما حل شربه ان لم انكار منفعة الخمر مكابرة ظاهرة

... ثابتة بالتجربة وهي من جملة طرق العلم ما بالبداهة وعمل المنافع المنصوص عليها على منفعة الانعام

... تكلف بارد وتعسف نارد وقد ناقض الفاضل المذكور كلام هذا حيث قال في كتاب الكراهية

... ه ومعنى قوله عم لم يجعل شفاءكم فيما حرم عليكم نفي الحرمة عند العلم بالشفاء دل عليه جواز

... اللقمة بالخمر وجواز شربه لازالة العطش الى هنا كلامه والوجه في هذا الباب ما ذكره صاحب الذخيرة

... ل وما قاله صدر الشهيد بان الاستشفاء بالحرام حرام فهو غير مجرى على الطلاق لان الا ستشفاء

... انما يجوز اذا لم يعلم ان فيه شفاء اما اذا علم ذلك وليس له دواء آخر غيره يجوز الاستشفاء

... ل عبد الله ابن سعود رض ان الله تعالى لم يجعل شفاءكم فيما حرم عليكم يحتمل ان عبد الله

... في داء عرف له دواء غير المحرم لانه ح يستغني بالحلال عن الحرام وفي التهذيب يجوز للعليل

... ب الدم للتداوي اذا اخبر طبيب مسلم ان شفاءه فيه ولم يجد من المباح ما يقوم مقامه وفي الحاوي

... ان يستعمل المحرم كالخمر ونحوها لان الاستشفاء بالمحرم حرام فقد عرفت ضعف تعليله ثم

... ة لا ينبغي لان موجب تعليله عدم الرخصة لا عدم الاستحباب والله اعلم بالصواب